

Çok değerli okuyucularımız,

Dergimizin 2018 yılı dördüncü sayısında bilimsel araştırmaları ve iki derlemeyi sizlerle paylaşmaktan aynı zamanda bilimsel bir platformda sizlerle buluşmaktan gurur duymaktayız.

Bu sayıdaki paylaşımlarımız sekiz araştırma ve iki derleme makaleden oluşmaktadır. İlk araştırma, Yasemin Şadiye CEYHAN ve Ayla ÜNSAL'ın "Farklı Kronik Hastalığı Olan Bireylerin Öz-Etkililik Düzeylerinin Karşılaştırılması" isimli çalışması olup tanımlayıcı türde yapılmıştır. Araştırma beş farklı grup kronik hastalığı olan 200 hasta ile gerçekleştirilmiş ve tüm hastaların öz-etkililik algısı düşük bulunmuştur. Ölçek alt boyutlarından düzenli bir şekilde spor yapma en düşük, doktorla iletişim ise en yüksek puan ortalamasına sahip olan alt boyutlar olmuştur. Kronik hastalığı olan bireylerin öz-etkililik durumlarının belirlenmesinin hastalığı yönetme sürecine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

İkinci araştırma makalesi; Özge BULDAN ve Nevin KUZU KURBAN'ın "Kronik Hastalığı Olan Olguların Anksiyete ve Depresyon Düzeyleri ile Hemşirelik Bakımı Algısı Arasındaki İlişki ve Etkileyen Faktörler" isimli çalışmasıdır. Kronik hastalığa sahip olguların duygusal durumları ile hemşirelik bakımı algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla tanımlayıcı türde yapılan çalışma, bir üniversite hastanesinin dâhili birimlerinde kronik hastalığı olan ve en az beş gündür klinikte yatan 119 hasta ile yürütülmüştür. Olguların anksiyete puanları yükseldikçe, bakım algısı puanlarının düştüğü ve aralarında çok zayıf anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Hemşirelerden yeterli bilgi alamayan hastaların bakım algısı düşük olduğundan, hemşirelerin kronik hastalığa özel hasta eğitimlerini planlayıp uygulaması önerilmiştir.

Üçüncü çalışma; Birgül CERİT ve Simge ÇOŞKUN'un "Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Mesleki Güdülenme Düzeyinin Meslek Algısına Etkisi" başlıklı çalışmasıdır. İlişkisel tarama modeli kullanılarak tanımlayıcı nitelikte yapılan bu çalışma, bir sağlık yüksekokulunda öğrenim gören 234 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin mesleki güdülenme düzeyi ile meslek algısı arasında olumlu, anlamlı ve zayıf bir ilişki saptanmıştır. Araştırmada, öğrencilerin mesleki güdülenmelerinin meslek algısını etkilemede önemli bir faktör olduğu sonucuna varılmıştır.

Dördüncü çalışma, Sevgi AYDIN ve Gülşah GÜROL ARSLAN'ın "Hemşirelerin Periferik İntravenöz Kateter Girişimlerine İlişkin Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi" isimli çalışmasıdır. Kesitsel-tanımlayıcı nitelikteki çalışmada, iki üniversite hastanesi ve bir devlet hastanesinin tüm dâhili ve cerrahi birimlerinde çalışan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 438 hemşire örnekleme oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, hemşirelerin periferik intravenöz kateterizasyon uygulaması bilgi düzeyi orta düzeyde bulunmuş ve yaş, çalışılan klinik, kurumdaki pozisyon, sıklıkla çalışılan vardiya, toplam çalışma saati, çalışma koşullarını iyi olarak değerlendirme, meslekten memnuniyet düzeyi değişkenlerinin periferik intravenöz kateterizasyon uygulaması bilgi düzeyini etkilediği saptanmıştır. Hemşirelerin bireysel ve kurumsal özellikleri dikkate alınarak eğitimlerin planlanması önerilmektedir.

Beşinci araştırma, Hüsnâ ÖZVEREN, Emel GÜLNAR ve Esra DOĞAN YILMAZ'ın "Hemşirelik Öğrencilerinin İntramüsküler Enjeksiyonda Ventrogluteal Bölge Kullanımına Yönelik Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi" başlıklı çalışmasıdır. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 344 öğrenci oluşturmuştur. Bu çalışmada, öğrencilerin intramüsküler enjeksiyonda ventrogluteal bölgenin kullanımına yönelik bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğu ve intramüsküler enjeksiyon uygulamasında çoğunlukla dorsogluteal bölgeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğrencilere temel hemşirelik eğitiminde laboratuvar ve klinik uygulamalarda ventrogluteal bölgenin kullanımına ilişkin tekrarların yapılarak öğrenim yaşantılarının sağlanması ve bu alanda nitel çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Altıncı araştırma makalesi, Esra ARBAĞ ve Merlinda ALUŞ TOKAT'ın "İn Vitro Fertilizasyon Tedavisi Sırasında Kadınların Fiziksel Aktivite Durumları ve Etkileyen Faktörler" isimli çalışmasıdır. Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte olup, bir eğitim ve araştırma hastanesi ile bir üniversite hastanesi tüp bebek polikliniklerine gelen 110 kadınlı yapılmıştır. Kadınların tedavi sürecinde fiziksel aktivitelerini giderek azalttıkları saptanmıştır. Bu azalma en çok ET-GT sürecinde olmaktadır. Hemşireler çiftlere fiziksel aktivitenin tedavi sürecine etkileri konusunda yetişkin eğitim ilkelere uygun eğitimler planlamalı, tedavi sırasında çiftler ılımlı fiziksel aktivite konusunda desteklemelidir.

Yedinci çalışma, Tuğçe YEŞİLYAPRAK ve Esmâ ÖZŞAKER'in "Hastaların Ameliyathane Ortamına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmasıdır. Tanımlayıcı tipteki araştırma, bir üniversite hastanesinin genel cerrahi kliniğinde, ameliyat olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 194 hasta ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, hastaların ameliyathane ortamına ilişkin görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu ve ameliyat öncesi eğitimde ameliyathane ortamına ilişkin de bilgilendirme yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sekizinci araştırma, Dilek ÖZDEN, Şerife KARAGÖZOĞLU ve Fatma TOK YILDIZ'ın "Yoğun Bakım Ünitesindeki Hemşirelik İntörn Öğrencilerin Kaygı Düzeyleri" başlıklı çalışmasıdır. Bu çalışma, yoğun bakım ünitesinde klinik uygulama yapan hemşirelik intörn öğrencilerin ilk ve son gün yaşadıkları kaygı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel tipte, 86 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Yoğun bakım uygulamasının öğrencilerin kaygısını arttırdığı sonucuna ulaşılan çalışmada, öğrencilerin kaygısını azaltmak için eğitim sürecinde yoğun bakım ortamlarında öğrenciyi ve öğrenmeyi desteklemeye yönelik düzenlemelerin yapılması önerilebilir.

Bu sayımızda paylaştığımız iki derleme makaleden ilki; Ezgi KARADAĞ'ın "Yaşlı Kanser Hastalarında Yorgunluk" isimli derleme makalesidir. Yorgunluğun özellikle yaşlı kanser hastalarında önemli bir sorun olduğu, hemşirenin bu durumun farkında olması ve uygulaması gereken farmakolojik ve non farmakolojik yöntemleri bilmesinin ve yorgunluğu azaltmasının önemi ele alınmış ve tartışılmıştır.

İkinci derleme; Merve Aliye AKYOL ve Özlem KÜÇÜKGÜÇLÜ'nün "Yaşlı Bireylerde Bilişsel İşlevlerin Korunmasında ve Geliştirilmesinde Bilişsel Eğitimin Önemi" başlıklı makalesidir. Bu derleme makalede; bilişsel işlevlerin her yaş döneminde beyin şekillenmesi ile farklılık gösterebileceği, bu nedenle bilişsel eğitimin bilişsel işlevlerin gelişiminde etkili olabileceği, yapılacak programlarla yaşlı bireylerde bilişsel işlevlerin geliştirilebileceği tartışılmış ve geriatri alanına katkısı olması öngörülmüştür.

Ekim sayımızda, araştırmalarıyla ve derleme makaleleri ile literatüre, hemşirelik uygulamalarına ve yönetimine katkı veren tüm yazarlara, hakemlere, bölüm editörlerine ve tüm süreçlerde emek veren dergi yayın kuruluna teşekkürlerimi sunarım.

Mesleğimizin gelişimine katkı verecek değerli çalışmalarla bir sonraki sayımızda buluşmayı diliyorum.

Prof.Dr.Şeyda SEREN İNTEPELER

Editör